REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Regionstyrelsen
2019-09-24
Region Uppsala

Johan Ahlgren Verksamhetschef
RCC Uppsala-Örebro

johan.ahlgren@rccuppsalaorebro.se

Utmaningar inom cancervården

Lokalt/regionalt/nationellt

- Ökad cancerinsjuknande (incidens)
- Ökad antal cancerpatienter (prevalens)
- Regionala skillnader
- Skillnader mellan grupper
- Tillgänglighetsunderskott
- Brist på patientinflytande/medverkan
- Otillfredställt behov av stöd och rehabilitering

+Brist på kompetent personal!

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Johan Ahlgren

En nationell cancer-strategi för framtiden, SOU 2009:11

En nationell plan för hur svensk cancersjukvård ska utvecklas för att klara av framtida utmaningar.

Cancerstrategin firar 10 år i år med jubileumssymposium 2020–02-03 på NKS!

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Johan Ahlgren

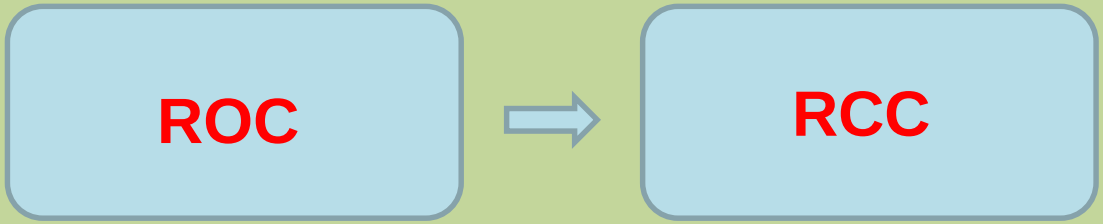

Vårdprocessgrupperna inom RCC

- Historiken med gamla Onkologiska Centra (OC)
- Cancerregistret
- Regionala vårdprogram
- Kliniska studier

- Regeringens Cancerstrategi 2009
  - Uppdraget byggs ut
  - Resurser tillförs

- Nationella vårdprogram
- Patientens ställning och medverkan
- Kontaktsjuksköterskor
  - Rehab
  - Individuell VP
- Arbete med vårdprocesser
  - SVF-arbetet
- Nivåstrukturering
- Klinisk forskning
- Prevention
- Kompetensförsörjning

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Johan Ahlgren

6 Regionala cancercentra (RCC)

RCC i Samverkan (SKL)
RCC-organisationens nationella ledningsgrupp

Nationell cancersamordnare

Prof. Hans Hägglund

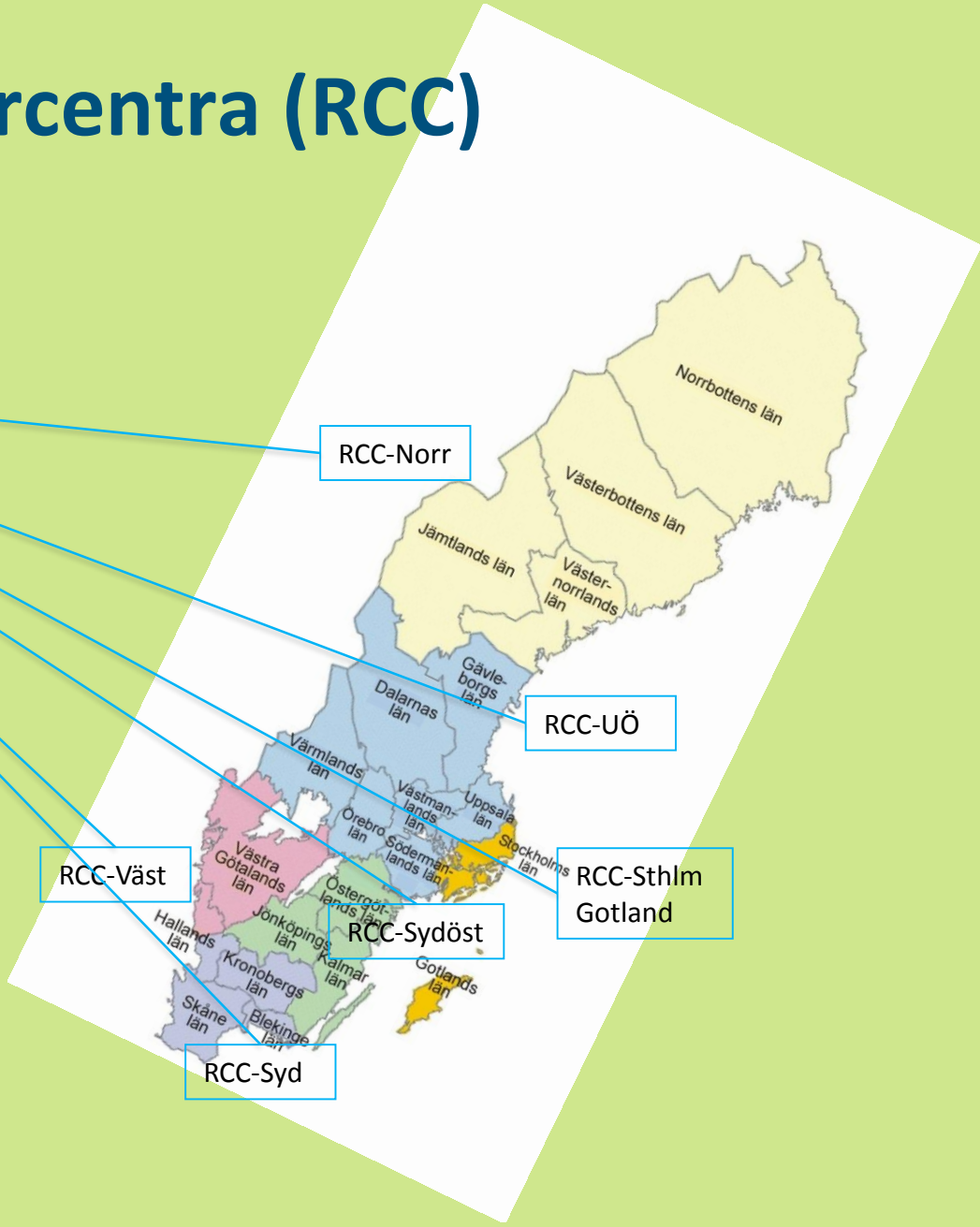

REGIONALA CANCERCENTRUM I SAMVERKAN

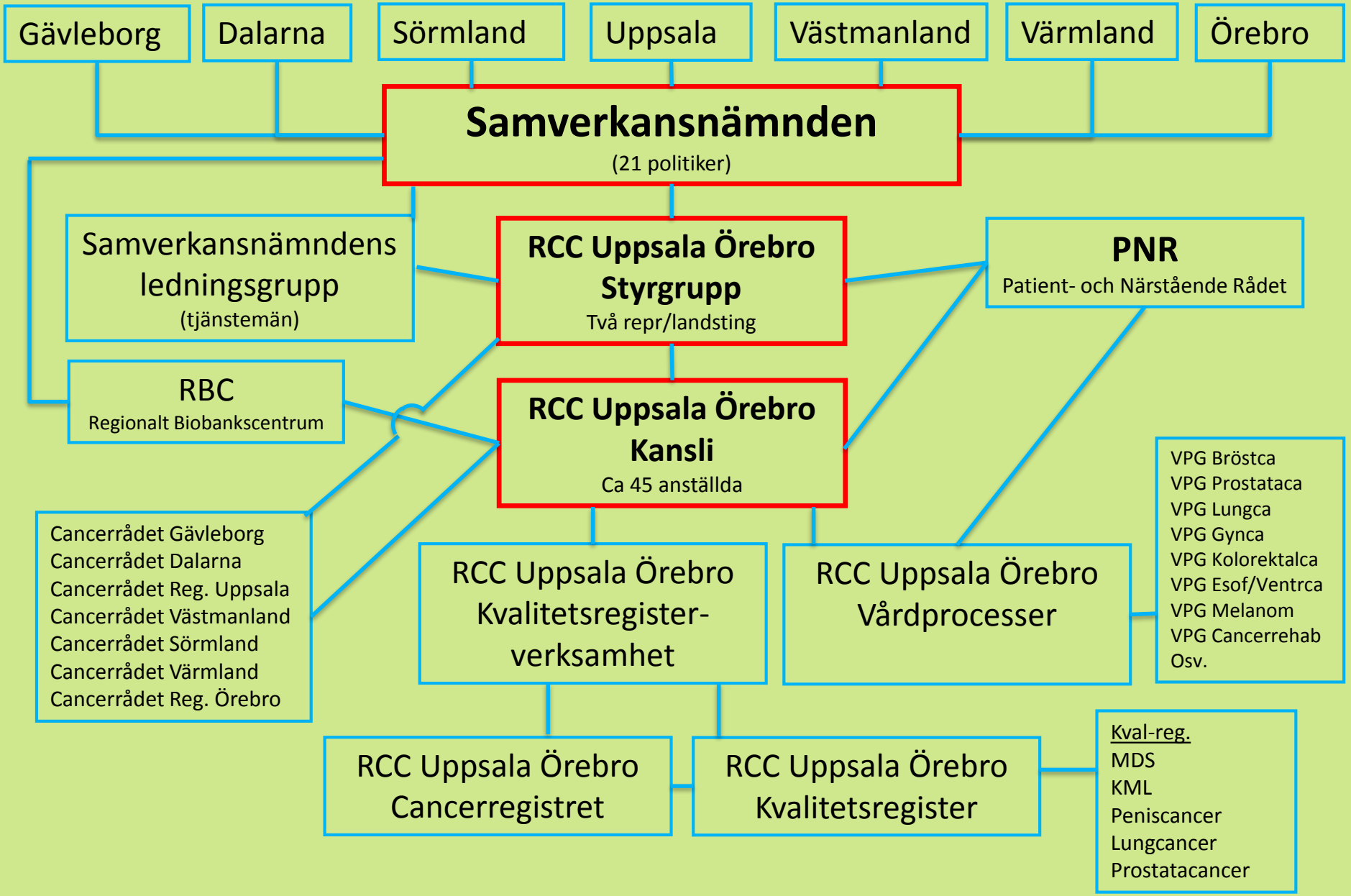

REGIONALA CANCERCENTRUM I SAMVERKAN

RCC Uppsala Örebro

- Region Uppsala är värdlandsting
- Fysiskt beläget intill AS
- Administrativ koppling till AS
- Drygt 40 anställda
  - Ledning stab ca 5
  - Processkoordinatorer 7
  - Registeradm 8
  - IT-konstruktörer 5
  - IT-tekniker 2
  - Läkare 3
  - Statistiker 4
  - Kommunikatör 1
  - RBC 6
  - Projektanställda

Samarbete mellan de 6 RCC:na kring exempelvis kvalitetsregister

Cancerstrategins tio kriterier:

- Förebyggande insatser och tidig upptäckt av cancer
- Vårdprocesser
- Psykosocialt stöd, rehabilitering och palliativ vård
- Patientens ställning i cancervården
- Utbildning och kompetensförsörjning
- Kunskapsstyrning
- Klinisk cancerforskning och innovation
- Ledningsfunktion, RCC-samverkan och uppföljning av cancervårdens kvalitet
- **Utvecklingsplan för cancervården i sjukvårdsregionen**
- Nivåstrukturering

+ **From 2019, satsning på barncancervården**

RCC, viktiga aktiviteter

- **Överenskommelsen 2019**
  - **Barncancersatsningen**
- SVF
- **Nivåstrukturering**
- Kunskapsstyrningen
- Cancerrehab
- Organiserad Prostatacancertestning
- **Colorektalcancerscreening**

Överenskommelse mellan staten och SKL 2019

- Bygger i stora delar på tidigare överenskommelser 2015-2018

- Delar i överenskommelsen:
  - Ett gemensamt system med standardiserade vårdförlopp
  - insatser inom barncancervården (NYTT!)
  - ytterligare insatser på cancerområdet.

Övriga insatser 2019- 19 miljoner kronor

Insatser	Kostnader (tkr)
• RCC i samverkan (Personal, kommunikation, webb, möten, cancerstrat 10 år)	7400
• Fortsatt arbete med nationella vårdprogram	2000
• Nationell nivåstrukturering	2500
• Cancerläkemedel – Medel till kliniker för registrering – Nac-gruppen samt ersättning Freddie	3700
• Patientinformation regimbibliotek – Projektledare i väst	500
• Prevention och tidig diagnostik av hudcancer – Vad ska vi göra (se nästa bild)	500
• Generellt införande av screening för tjock- och ändtarmscancer – Generiskt kallelsesystem – Utbildning (stöd för generellt införande)	1 700
• Organiserad prostatacancertestning – Generiskt kallelsesystem – Nationell arbetsgrupp ordförande 20%	1 300
• Modul till kvalitetsregister för uppföljning av rehabilitering för cancerpatienter	
• Cancerpatienter och kliniska studier – Workshop om vägen framåt?	300
• Min vårdplan-	
Summa	19 900

Överenskommelse kvinnors hälsa

- 10 miljoner kronor till bäckenrehabilitering:
  - Processledare Maria Hellbom
  - Stöd till respektive RCC 1,5 miljoner

- 1 miljoner kronor graviditet och cancer
  - Vägledning framtagen
  - Patientinformation nästan klar
  - Stöd till utbildningsinsatser- RCC väst ansvarig
  -
- 5 miljoner kronor för cancerscreening
  - pengar till pilot sthlm (väst fick på förra årets budget) 0,4 milj
  - Forskningsprojekt Joakim Dillner/Charlotta Sävblom
  - Utveckling av generiskt kallelsesystem?
  - Mammografi?
  - Kolorektal- flytta medel till ”övriga insatser”?
  - projektledare för screening?
  - Annat?

Barncancersatsningen: analys – kartläggning - implementering

- Analysera vilka utvecklingsområden som finns nationellt och i varje sjukvårdsregion. I detta ingår att analysera
  - behov av kompetensförsörjning
  - kvalitetsförbättring i vården
  - samordning mellan landsting samt mellan barn och vuxenvård.

  Analysen ska kunna fungera som ett underlag till det fortsatta nationella arbetet med att stärka barncancervården. Barns egna erfarenheter och åsikter ska efterfrågas och beaktas.

- Kartlägga vårdprocesserna på barncancerområdet, som underlag till ett framtida arbete med att ta fram vårdprogram och standardiserade vårdförlopp på barncancerområdet.

- Arbeta med den fortsatta implementeringen av vårdprogrammet långtidsupppföljning efter barncancer med fokus på övergången mellan barn- och vuxenvård .

Arbetet med analys, kartläggning och implementering ska framgå av en rapport som skickas till RCC i samverkan och sedan till Socialdepartementet 15 nov

Fördelning av medlen till barncancerområdet

- 60 000 000 kronor avsätts för arbetet vid landets barncancercentrum.
- Utbetalning av dessa medel sker i samband med att överenskommelsen beslutas.SKL fördelar medlen genom RCC i samverkan. Medlen fördelas lika mellan landets barncancercentrum i de sex sjukvårdsregionerna.

- Av dessa avsätts 54 000 000 kronor till arbetet vid landets barncancercentrum och 6 000 000 avsätts till RCC för regionalt stöd till barncancercentrumen

-

Standardiserade vårdförlopp

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Tid mellan utfärdande av remiss och första besök högst 14 dagar

Begränsa till region

Uppsala-Örebro

Sjukhus av intresse

Jämförelse | Tabell | Karta | Trend | Beskrivning

Prostatacancer

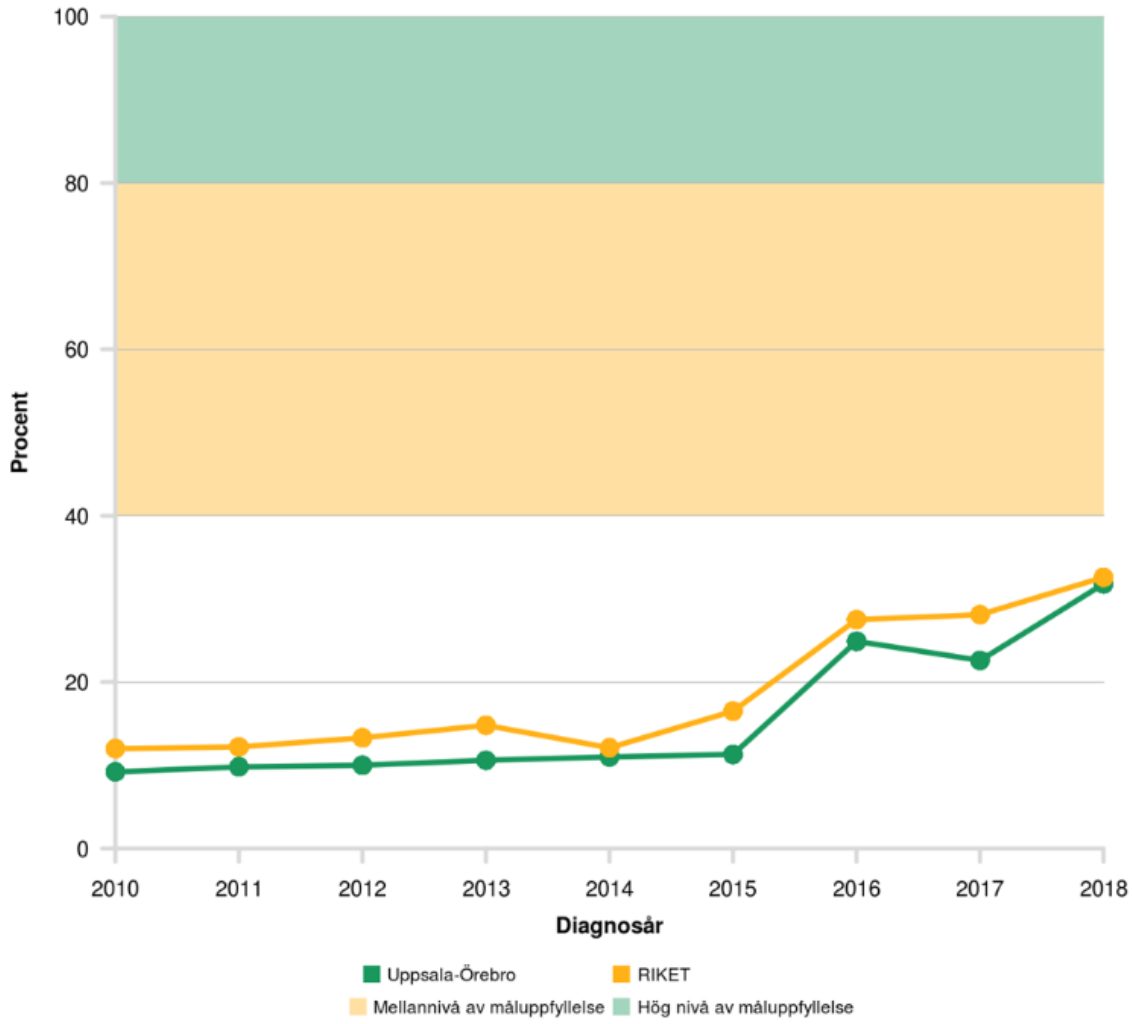

Standardiserade vårdförlopp

Effekter:

- Processarbete infört
- Ger en jämlikare vård
- Väntetider effekter blygsamma hittills
- Införs nu inom andra områden

-

Regional nivåstrukturering

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Nivåstrukturering Uppsala-Örebro regionen

- Flera diagnoser/åtgärder har samlats på färre behandlande enheter:
  - Urinblåsecancer
  - Peniscancer
  - Esofaguscancer/Ventrikelcancer
  - Rektalcancer
  - Koloncancer
  - Avancerad ovarialcancer
  - Pankreascancer
- Andra diagnoser har inte kommit lika långt:
  - Prostatacancer
  - Njurcancer
  - Cervixcancer

- Ett omtag i det regionala nivåstrukturarbetet har startats med dialogmöten i de sju landstingen hösten 2018

Övergripande konklusioner från dialogmöten hösten 2018

- Urologin behöver ett omtag, gällande prostatacancer- och njurcancerkirurgin
- Övergripande produktionsplanering – prostatacancer lämplig pilot
- Resultatrapporter ska inkludera kvalitetsparametrar
- Onkologin behöver tas med i diskussionen på ett tydligare sätt

Prostatektomier inom resp utanför U-Ö regionen, 2011 - 2018

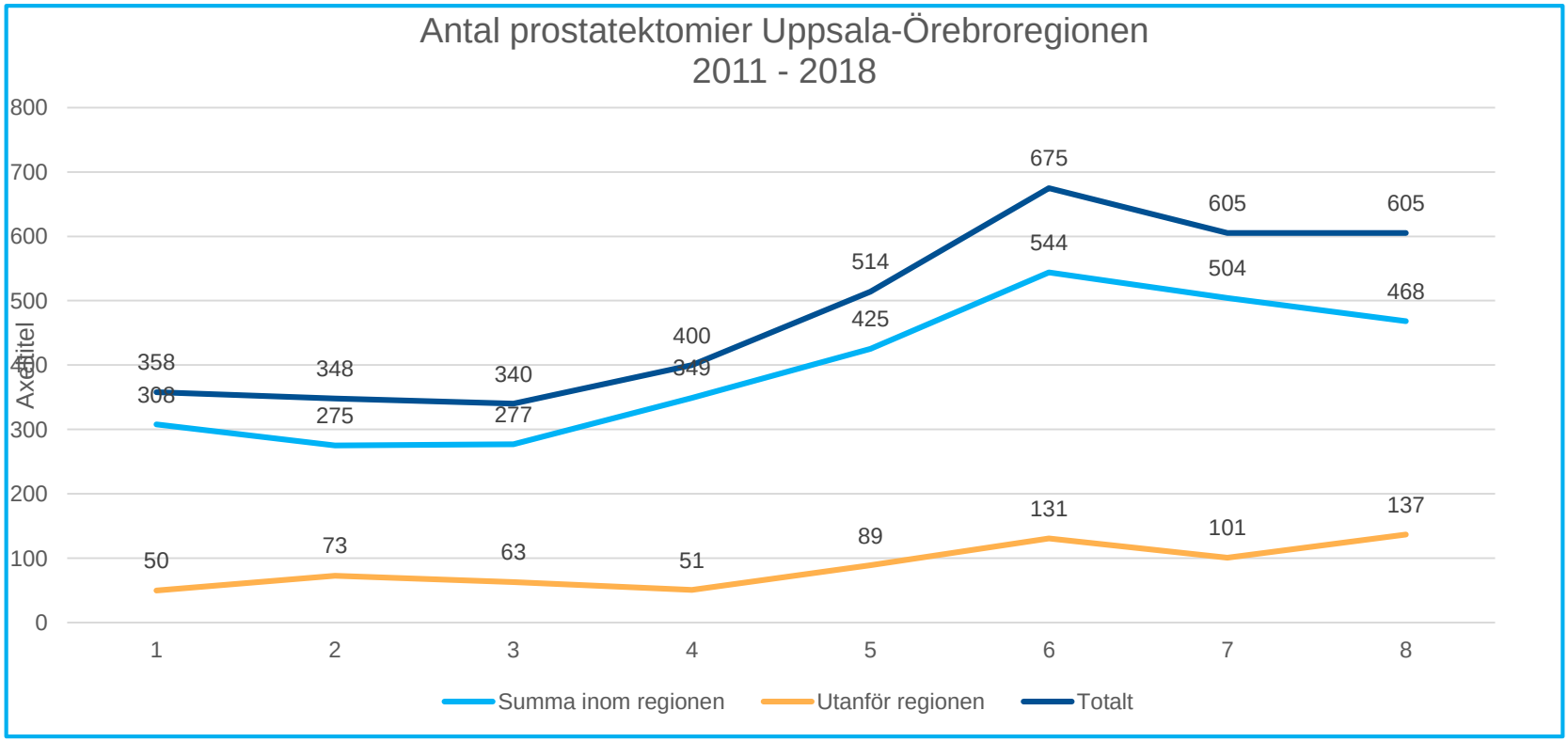

Njurcancer

Tabell 47. Behandlande sjukhus vs patientens hemortslän, 2018.

	Uppsala	Söder-manland	Värmland	Örebro	Väst-manland	Dalarna	Gävleborg	Totalt
Inom regionen								
Akademiska sjukhuset	43	21	8		1	18	31	122
Centralsjukhuset i Karlstad			33					33
Falu lasarett						5		5
Gävle sjukhus							6	6
Mälarsjukhuset Eskilstuna		9						9
Nyköpings lasarett		11						11
Universitetssjukhuset Örebro			2	33	1			36
Västmanlands sjukhus Västerås					20			20
Utanför regionen								
Gällivare sjukhus							1	1
KS Huddinge							1	1
Linköping US		1						1
Södersjukhuset	1							1
Totalt								
Totalt	44	42	43	33	22	23	39	246

Dialogmöten nivåstrukturering hösten 2019

- Sjukvårdsregional produktionsplanering
- Parvis tandemkoppling mellan välbemannade och underbemannade verksamheter
- Kan benigna diagnoser lyftas in för att underlätta omfördelning av cancerkirurgi?

Kunskapsstyrningen

Hur engageras RCC i kunskapsstyrningen?

- RCC:s kunskapsstyrning en förebild
- RCC:styrgrupp = RPO cancer
- RCC deltar i möten med VC onkologi (”specialitetsrådet för onkologi”)
- Pia Jestin RCC jobbar tillsammans med SVF-projektet inom ”icke-cancer”

Cancerrehab

Cancerrehab?

- Rehab efter bäckencancer fortsätter implementering av riktlinjer inrättande av regional MDK en föregångsmodell?
- Registrering av rehab i kvalregister
- Säkerställa tillgång till basåtgärder
- Rehab-plan i elektronisk min vårdplan

Min vårdplan i Stöd och behandling (SoB)

På 1177.se

Min vårdplan – Patientens plan

I enlighet med den nationella cancerstrategin från 2009 ska alla cancerpatienter ha en **skriftlig, individuell** vårdplan.
Min vårdplan togs fram av Regionala cancercentrum (RCC) i samverkan tillsammans med patienter och har funnits i cancervården sedan 2013.

Min vårdplan är ett verktyg för att skapa **delaktighet**, **trygghet** och **förståelse** hos patienter och närstående.

Min vårdplan ska fokusera på och utgå från patientens **behov**, tydliggöra **mål** och ska alltid skrivas **tillsammans** med patienten.

Min vårdplan gör behandlingen **sammanhållen**, **överblickbar** och **tydliggör** vem som gör vad

Detta ska Min vårdplan innehålla

- **Kontaktuppgifter** till läkare, kontaktsjuksköterska och kurator samt andra viktiga personer.
- **Tider** för undersökningar och behandlingar samt en beskrivning av när olika åtgärder ska ske.
- **Stöd, råd och åtgärder** under behandling och rehabilitering.
- **Svar på praktiska frågor** och på vad patienten kan göra själv.
- **Information om patientens rättigheter**, till exempel rätten till ny medicinsk bedömning.
- Efter avslutad behandling: Tydlig **information om hur den fortsatta uppföljningen ser ut**, till exempel vem patienten ska vända sig till.
- Efter avslutad behandling: **En sammanfattning av vården** som beskriver vad patienten har varit med om och vad som är viktigt att tänka på.

Min vårdplan – nu i e-tjänsten Stöd och behandling på 1177.se

Efter att ha testats i pilot 2017 blev **Min vårdplan på 1177.se tillgänglig för införande i hela landet.**

Min vårdplan görs tillgänglig för patienten inloggad på 1177.se i den befintliga e-tjänsten **Stöd och behandling (SoB).**

Under 2018 pågick ett **nationellt samverkansprojekt mellan RCC Samverkan, SKL och Inera** för att stötta verksamheterna i ett införande och utveckla e-tjänsten.

Ett **20-tal verksamheter** har under 2018 och 2019 infört eller påbörjat ett införande. Intresset är fortsatt stort.

Organiserad prostatacancertestning (OPT)

Organiserad prostatacancer testning – nytt!

Rekommenderat intervall: 50 – 74 år (män med hereditet start vid 40 åå)

Män med allvarlig samsjuklighet bör få en personlig bedömning

Införandefas:

- **successivt under flera år**
- **lokala förutsättningar styr**
- **börja med dem som redan testas/följs upp?**
- **sedan de yngsta grupperna, sedan uppåt i åldrarna**
- **utskick vid 50, 56, 62, 68 åå**
- **även registrering av oorganiserad testning (som kan öka)**
- **rutiner för de som ej använder dator/smartphone**

Egenkostnad: samma avgifter som för rutinsjukvård

Organiserad prostatacancertestning

- Värmland är igång med ett eget projekt
- Nationell arbetsgrupp har startat
- Regional samordningsgrupp utsedd
- Regional projektsamordnare utsedd

Tarmcancerscreening

Tarmcancerscreening

- Behöver komma igång…

”Screeningkalkylatorn:”

Om Uppsala-Örebro hade infört screening 2014 som Stockholm, hur skulle effekten kunnat ha se ut 2018?

1640 x 0,84 = 1378, dvs minus 16% istället för + 20% = 1968,
dvs 590 färre fall i sjukvårdsregionen 2018!

Förändring i antal fall räknat på 3 årskohorter

- Genomsnittligt antal maligna fall per år observerat i Uppsala-Örebroregionen under 2015-2017: **1561**

- Genomsnittligt antal maligna fall per år i Uppsala-Örebroregionen under 2015-2017 om procentuella förändringen i incidens motsvarade den i Stockholm från 2005-2007 till 2015-2017: **1296**

- Minskning i antal fall per år: **265**
  Procentuell minskning: **17 %**

REGIONALT CANCERCENTRUM UPPSALA ÖREBRO

Slut i rutan!